

فهرست شعری کتاب استعاره ای کتاب مستطاب حضرت آقا زین العابدین علیه السلام

عالم جناب در بخت عوارف و معارف ذاب آقائے استیع محمد مص در فوق المخلص
عالم جناب مقدم لقا بفضائلها آقائے استیع محمد رضای در فوق المخلص
عالم جناب کالات نصاب فضائلها آقائے استیع عبدالحسین در فوق المخلص
عالم جناب قدس نصاب معارف ذاب آقائے استیع محمد باقر در فوق

بسم الله المتخلص به شیدا

عالم جناب سیادت و شرافت و کرم و جود آقائے اسید عندا لکن بر در
عالم جناب سیادت و شرافت و کرم و جود آقائے اسید عندا لکن بر در

عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف

عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف

عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف

عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف

عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف

عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف
عالم جناب سیادت انساب فضائلها آقائے اسید محمد باقر شریف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَوَّرَ صَاحِبِ الْقُلُوبِ بِأَنْوَارِ حِكْمَتِهِ وَزَيَّنَ بِنَانِ
 الْأَرْوَاحِ بِأَرْهَافِ نِعْمَتِهِ وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَى النَّبِيِّ الْمُؤْتَدِ وَالرَّسُولِ
 الْمَكْدُودِ الْحَمُودِ الْأَحْمَدِ الْمَكْتَبِيِّ أَبِي الْقَاسِمِ وَالْمُسَمَّى مُحَمَّدٍ وَعَلَى عِزَّةِ الطَّبِيبِ
 الْأَجْبِينِ الْأَقْدَسِينَ سَيِّدِ الْبَنِي عَمٍّ وَوَصِيِّهِ وَخَلِيفَتِهِ فِي أَمْنِهِ وَقَاضِي رِيشِ
 أَمْرِ الْبَرَّةِ وَقَاتِلِ الْكُفْرَةِ أَيْدِي اللَّهِ الْغَالِبِ وَمُسْبِدِ الْكُتَابِ بِالْمَفَاحِرِ وَالْمَنَاقِلِ
 وَسَيِّفِ اللَّهِ الضَّارِبِ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكَذَّابِ فِي حَقِّهِ وَنَبِيِّ دَمْرِ الْقَاشِلِ
 (عَيْصَامُ الْوَرَى بِمَعْرِفَتِكَ عَشْرُ الْوَاصِفُونَ عَزَّ صِفَتِكَ)

تُعَلِّمُنَا فَأَيْنَابُنَا مَا عَرَفْنَاكَ بِمَعْرِفَتِكَ اللَّهُمَّ اشْرَحْ صُدُورَنَا
 بِنُورِ الْبَقِيَّةِ وَلَحُلِّ عَقْدَةٍ مِنْ لِيَانِنَا الذِّكْرِ مَدَامِجِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ
 مَنَاقِبِ أَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَصَابِيحِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمُظْلَمِينَ سَلَامٌ
 اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ أَمَا بَعْدُ جَوْنِ حِيْلِهِ لَمْ يَزَلْ وَلَا يَزَالُ جَلَّتْ
 عِظَمُ جَمِيعِ سَوْجُودِ أَرْوَاقِ بَطْفِيلِ خِصَّةِ طَبِيبِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَلَمْ يَكُنْ عَدَمُ بَعْضُهُ
 وَجُودُ آوَرِدِ خَاطِرِ شَيْءٍ كَقَبُولِ رِسَالَتِ جَنَابِ غَمَّابِ وَأَمَامَتِ صَنَابِ لَا يَمَسُّ
 نَمُودَ أَرْجَاهِ ضَلَالِ بَارِحِ جَاوِجَلِ أَلَدِ سَيِّدِ وَأَنْكَ قَبُولِ أَيْزِ مَعْنَى نَمُودِ بَرَاوَهُ

هلاکت بدختر بدعهد خدا را که منت نهاد بر نرغ از بنی آدم خاصه فرقه
 جلیله مسلمانان و شیعیان امیر مؤمنان که نور ایمان ظاهر و باطن وجود
 ایشانرا احاطه نمود هر طریق عبودیت و بندگی را بقدم اطاعت پیموده پس
 سزاوار است که ارباب بصیرت و اهل معرفت و محبت خلاص و ارادت خود را
 بقدر وسع و امکان در خدمتگذار خانوادۀ اطهار اظهر از اظهرین و چون
 نزهان دولت قو شوکت شاهنشاه جهان سایبان فلک استان ملک ن
 یاسبان قهرمان آلاء و الطیر کف الملوک و التلاطین ابوالنصر الفتح السلطان بن ^{السلطان}
 بر السلطان و الخاقان بن الخاقان بن اصفهان شاه قاجار غدا الله ملک
 آنکه دارای نیکن و تحت و نجات افسر است
 منبع فضل و هم بدل و محیط معد
 زاجودش منفعل کرد پس این بها
 عا که در ظل او هستند و ظل خدا
 قامتش با سر بنوم برابر عقل گفت
 ظرف عالم پر شد از بانه سخا و شهرت
 تا بکه در عهد این شاه جوانی افتضال

شرا این اوان سعادت تو امان که سنه هزار و سیصد و چهار هجری است در پند
 معروض بمیثه این گرفتار قیوم امان و امانه و سوخته علا یونقشای غبار فعال
 ادحان امیر مؤمنان و ترا با قدم را ایشان سید جوانان جهان الراجح الی حذر
 القدر حکیم ابن ابی نصر الذرفوی ملقب بخلیفه و الخلفاء بالحقیرینا بر تقلید و پیروی
 ابا و اجناد و هم الله که سالها در از عمر خود را صرف شغل رتبه سبط پیغمبر
 نموده بودند خواست که علاوه بر مدحت سرانی و مرثیه خوانی بخدمت جداگانه
 منتظر و سرا فراز کرد پس با حال درهم و استیغیر فراهم بجمع او بر قضا اند چنگ که

سایه حق حسن مطلق نور حق را مظهر
 آنکه در بیان در شرف چون قباد قیصر
 زانکه او را بارش آب و دینش این کوه را
 طوبی دنیا است این کیش معتدک بر کوه
 چو خشکی را چه مونس و بقدر بلبل است
 ای حقیق بنوامر کوش امتیاد کرامت
 شاه در پیش از نه بند چو پدانه مضطر

الحقیقة طبع هر دی طبع باصناعه این در بر منظومه مراغب ما یلیت از بدایع
 افکار و اشعار ابدار شعراء دارالقومین شوشتر و کذ قول صانها ما الله عن الخمر
 والافول و در ضمن قصائد چند بیت در مرثیه از تخمین و تضمین و ابیات
 متفرقه که در نظر بود و پسند افناد به ثبت نهاده است و از آن مخزن الدرر
 موسوم است امید که این خدمت مقبول درگاه شاه لافتح جناب و ولایت ماب علی مرتضی
 و خامس آل عا جناب به عبد الله الحسین علیهم السلام کرداد

(فی مدح اهل بیت رسول ص)

لم یقوم انار النبوة فيهم
 مهايط و تحي الله حوران عليه
 اذا جلسوا للحكم فالكل ابكم
 وان ذكرا فالكون نيد ومبداك
 فان بادروا فالذهر يخفق قلبه
 وان ذكر المعروف والجود في الوري
 ابوه سماؤ المجد والام شمشها
 وجد هم خير البرية احمد
 فانبأ كالشمس بيض واضحا
 ومن مثلهم ان عذ في الناس منقر
 ميامين قوامين عن نظيرهم
 فلا فضل الا حين يذكرو فضلهم
 ولا عمل ينجي عدا غير خيمهم
 فيا عتره المختار يا راية الهدى
 مدد يدي بالذلي في باب غيركم

تلوح واعلام الامامة تلمع
 وعند غيب المهتمس مودع
 وان نطقوا فالذهر اذن وستمع
 له ارج في طينهم يضرع
 ليطوبنهم والاسند في الغاب يخزع
 فحدر ندامهم زاجر يتدفع
 نجوم لها يرخ الجلاله مطلع
 نبي الهدى الظاهر الشيع المنفع
 ويا شرفا من هامة النجم ارفع
 اعد نظرا يا صاح ان كنت تسمع
 ولاك هداية للرسالة منبع
 ولا علما الا عنهم حين يرفع
 اذا قام يوم البعث للخلق مجتمع
 اليكم عدا في موقف ان تطبع
 فحاشا لكم وان تدفعوها و تمنع

جَعَلَكُمْ بِالْأَلطَّةِ وَسَيْلَتِي
عَلَيْكُمْ سَلَامٌ اللهُ يَا رَأَيْتُ الْهُدَى

فَتَعَمَّ مَعَادُ فِي الْمَعَادِ وَمَقَرَّعُ
فَوَيْلٌ لِعَبْدٍ غَيْرَهَا جَاءَ يَتَّبِعُ

فِي مَدْحِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

يَا آيَةَ الدَّهْرِ بِلِ يَافِتْنَةَ النَّسْرِ
يَا مَنْ الْيَهْ إِشَارَاتِ الْعُقُولِ وَمَنْ
هَمَّتْ أَفْكَارُ فِي الْأَفْكَارِ جَنِّ رَأَوْ
يَا أَقْلًا أَخْرَأَ نُورًا وَمَعْرِفَةً
لَكَ الْعِصَاةُ فِي النُّطْقِ الْبَلِيغِ كَمَا
كَمْ خَاصَّ فِيكَ أَنَا نَسْ فَأَنْتَهُوَ فَإِذَا
أَنْتَ الدَّلِيلُ لِمَنْ حَارَتْ بَصِيرَتُهُ
فَلَيْسَ قَبْلَكَ لِأَفْكَارِ مُلْتَمِسُ
تَفَرَّقَ النَّاسُ فِي مَعْنَاكَ وَاتَّقَفُوا
النَّاسُ فِيكَ ثَلَاثَ فِرْقَةٍ رُفِعَتْ
وَفِرْقَةٌ وَقَفَتْ لَا النُّورِ يَرْفَعُهَا
تَصَالِحَ النَّاسِ لِأَفْنِكَ وَخَلَفُوا
وَكَمْ أَشَادُوا وَكَمْ أَبَدُوا وَكَمْ سَرُّوا
أَسْمَاؤُكَ الشَّبَعُ مِثْلَ النَّيِّرَاتِ كَمَا
وَوَلِيكَ الْبُرْجُ كَالْأَبْرَاجِ فِي فَلِكِ
قَوْمٌ هُمُ الْإِلَهُ أَلِ اللهُ مِنْ عَلِيَّتِ
سَطْرَ الْإِمَامَةِ لِمَعْرَاجِ النَّجَاةِ إِلَى
يَا بِيْرُ كُلِّ نَبِيٍّ جَاءَ مِثْلَهُمَا

يَا آيَةَ الدَّهْرِ بِلِ يَافِتْنَةَ النَّسْرِ
فِيهِ الْآيَاتُ وَتَحْتَ الْعَجَزِ وَالْخَطِرِ
آيَاتُ شَانِكَ فِي الْآيَاتِ وَالْعَصْرِ
يَا بَاطِنًا ظَاهِرًا فِي الْعَيْنِ وَالْأَثَرِ
فِيكَ الْإِشَارَةُ فِي الْآيَاتِ وَالنُّورِ
مَعْنَاكَ فَتَحْتَبُّ عَنْ كُلِّ مُقْنَدٍ
عَلَيْهِ فِي مِثْلِكَ لِقَوْلِ وَالْعَبْرِ
وَلَيْسَ بِعَدْلِكَ تَحْقِيقُ لِعُشْبِ
فَالْبَعْضُ فِي جَنَّةٍ وَبَعْضُ فِي الْقَبْرِ
وَفِرْقَةٌ وَضِعَتْ بِالْجَهْلِ وَالْقَدْرِ
وَالْأَبْصَارُ هَانِيهَا ذَوُ وَعِيورِ
الْإِعْلِيكَ وَهَذَا مَوْضِعُ الْخَطِرِ
وَالْفَضْلُ يَظْهَرُ مِنْ بَابِ وَمِثْنَتِي
صِفَانِكَ الشَّبَعُ كَالْأَفْكَالِ دِي الْكَلْرِ
الْعَنَى وَأَنْتَ مِثَالُ التَّمِيمِ وَالْقَبْرِ
بِهِمْ يَدَاهُ بِحُجْرٍ مِنْ حُجْرَةِ الْحَدْرِ
أَوْجُ الْعُلُومِ وَكَمْ فِي الشُّطْرِ مِنْ عَمْرِ
وَمِثْرُ كُلِّ نَبِيٍّ غَيْرِ مِثْلِهِمَا

اجل قدرك عن وصف بنقبة

وانت في العين مثل العين في الصور

من كلام

القصيدة الاولى تحت عنوان

حقيز

بنا چند با من در مقام ظلم و کین آ
 عین اب کلت از ظلم و کین با که هر عین
 کین قربانی کو نتوام بر من ترحم کن
 خطای سر نزد از من مکر اظهار عشق
 چه سازد دور از خود کاینده آشفته
 بنی زانکه آدم شکو آورد که شای
 شهی گویر تو خلقش صفا و جنت غلام
 محمد عقل اول مصداق آن که از رفعت
 ز کعبه بنی آدم بدان کان مظهر او
 سر اسر ماسور اعانت ایجاد و هرباعث
 چه شامل گشته لطفش جمله آنگاه ترا
 به پیش رفعتش قدر نباشد عرش اعظما
 ماس و ج عرش کبریا که اینقدر دانم
 شها از فیض چو که آدم شده را بنی
 تو یکتا گوهره ای شاه در بحر بونیت
 بهر امر تو که امر بهر نهی تو نهی ناهی
 ملایک سیر صفت است انداز بهر
 چلوم بنزبان و وصف جمال با کالت
 هزاران یوسف صحران زیبا گسوت
 چه پیک و هم این نه طارم اعلا به پیمان

مکر از مراء و طین ذاتت بظلم و کین عیب
 بی از ارجها نزار من اندر کین استی
 چرا از کینه با قربانی خود این چنین آ
 که چیزی کمان بر خود نزارم جز
 دمام در کین آنچه زلف عنبر نبستی
 که اندر هر دو کین رحمة للعالمین استی
 موی کو کرد نعلش کحل چشم خو عین آ
 بزم قسقی در میسند و حکم کین استی
 شراب بخش و بود آخیر الم سلبین استی
 یکایک انبیاء اولیا را خو معین استی
 شفاعت خواه خلق اولین و آخر نبستی
 که خود در تخت عرش او عرش آفرینی
 که با سطح حضیض قدر و جاهم فر
 که هم بهر حق و هم حق را امین استی
 هم اندر عرش اسرار الحق در زمین استی
 که بر خشک و تر امر غمی و فعلت دل نبستی
 یک از خادمان در کعبه روح الامین استی
 که در چرخ صباحت ناسخ مهر مین استی
 بگرد خورشید تو هم چون خوشبین استی
 چه نوزدات هم در آسمان هم در زمین استی

خلی مینا بدین نزل نور بت بطور دل
 عجب نبود که گویم بود ترا ایته دور
 کین دربان در کاو کهر جا کر بالالت
 الا ایضا خلق عظیم و خلوق بهی کمتا
 کوفتارم بدم کینه ایچرخ مینا
 حقیق اندر صف محشر شفا خواهد دایر
 کشد این غم مرا کاد در زمین کربلا از کین
 بحکم از سعید از ظلم جور کوفی و ساجی
 حکیمانی را که بر ویر کچه جابردوش و اعوش
 نظر کن یار سؤل الله که از بیداد قوم کین
 بهشت نافر ساجیان از کینه اعداء

منکرات (الفصیله الثانیة من قبلة طبرستان)

دوش که کرد و ز فکند کوی زرافکا
 پیک ندیم سحر رسید چهر از سره
 برده فرس و سر چپا ندون و فکرت
 گاه فقیر و چنان که ناله قمریه
 عقدش تا کهن نزد بده کیسته
 نا که چون ماه آمد آن بتم از در
 خال سیاهش قرین حلقه زلفش
 از بی صید دل شکسته زارم
 ساخته ظاهر پریش دیده عاشق
 کرده عیان در نظر ز غنچه لبها

بد بیضا موسی از کف نوز آستین
 بد هر از نقد ایمان مالک خلد بر بنی
 هزاران هم چه نفه و کد و خافان چین
 ز کید دهر دون پر و بر مراد ام این
 کمان دار فلک مرغ دل مراد کین استی
 که نمود بر عاصیا کسر شفیع المذنبین اسف
 حکمت سجد از تبع ظلم مشرکین استی
 متبلک از منان تیره جثم ناز نیستی
 بیانکر قتل از خنجر شمر لعین اشتی
 بگردن غل پاز نجیر زین العابدین
 ریات زینت کلثوم و لیلی جزین استی

منکرات (الفصیله الثانیة من قبلة طبرستان)

سطح زمین ساخت جمله رشک کلستان
 پیر فلک بر کشود چاک کربهان
 واله و محوز و دل فکار و پریشانی
 گاه صغیر و چنان که صوت هزاران
 دامن خود ریخته کواکب رخشان
 باقد چون سرور و بچو خورتان بان
 چون حبشی زاده در شکسته سلطان
 تیر و کمان بر گرفته زابرو و من کلان
 رشک غزالان چین ز زکرفشان
 غیرت یا قوت و رشک لعل بدخشان

عارض نور در روز خط مصیبت
 کرد لب شکر بیش از خط مشکین
 سُبُل ویش سوادایه، واللیل
 از کهر شب چراغ نام و نشانه است
 کرد نه هم چون سباض صبح کشیده
 خرم و خندان گرفت جابه بر من
 بن بر کفا و برده ساناتین می احمر
 می اما چرمی نرزان می ترسا
 گرفتانه بناز قطر از روی
 جستم و بگرفتم و بر یک کشیده که
 بخود و مستانه خنک طبع جهاندم
 خرد و دران علی عالی اعتلا
 فایح خیکر قیم جنت دوزخ
 باعث ایجاد خلق و بانه دنیا
 حامی نفس رسول حافظ اسلام
 مطلع از شرق طبع من شد لا طالع
 ایچه تو ممکن نکشته در هر امکان
 تر بن قیس و عمر و عنتر و حب
 می سزای این نر سما و هفت زمین را
 در زمین عهد عدل و داد تو آید
 بر تو خلقت بشویر از ارکرافتد
 چنده از لعل شکر بزبانست

در بلد کفر چون اسیر سلمان
 جمع شده هر طرف جماعت مؤمنان
 خلوت کنونی صفای و ضمه رضوان
 درج دهان داشت بر نر کوهر غلطان
 نور نشان دزد تمام عرصه امکان
 کفتجا کرده بر یکا ط سلمان
 عقل فرزان روح بخش و تراحت جانان
 می اما چرمی نرزان می کبران
 سبز شو سجا سئله لاله نعمان
 طعن زدم بر کجالات قیصر و خاقان
 جانب میدان مدحت شه مردان
 پیشرو اولیا و جامع قران
 مهر پیر ولی حضرت سبحان
 صاحب شرح مبین و نامخ ادیان
 قانع ارباب کفر و والی ایمان
 نور فزا انچنانکه مهر در رخشان
 بر هر درگ وجود پاک تو در مان
 فخر تو نبود که داده جای بنیران
 بر نکتی هم چه گوید در خم چوگان
 مؤبر کند داوید باژ در غرمان
 بر مدان هر کنار سُبُل بر پیمان
 عرصه افاق را کند شکرستان

نظم حقیر و بیان مدح تو مانا
 ای شه دوسران بر کربلا کدری کن
 رفت زبیدا دظلم کو فی و مشامی
 از پی انکشته ز کینه اعتد آ
 کر کذرت و فتد بخانه خولی
 گاه به نرم یزید و وان سگ بدین
 زینک کلثوم ز امر مضطر خود را

من کلام الثالث في مناقب أمير المؤمنين
 تا که بخت من زبیر نیکی سیر نکشد
 از صداقت بدخ هر کس کشوم با صلح
 هر ضعیف را کمان بر دم زاهانک نام
 نقد اخلاص هر چه بود باو کردم بهر دست
 کجا او را گوناگون بدست مدها
 کس که دفع رمد کحل الجواهر ساخت
 گویم محبوس را با پای دل کشته قریب
 رخصت ستم کشیدم کز بر یا بخویش
 هر بلد را کثر مقام اهل دین نهادیتم
 روز شب در جنگ با خود تا مرایان و
 افتاب ملک معنی آسمان عز و جاه
 شیرین از شاه مردان شاه خوبانک
 انکه بود مطهر بر لب شک هر کس بر
 پشه از خون جودش کرد غم سیر

بردن شکر بمصر و زین بکرمان
 جهم حکایت بخاک و خوند غلط
 رأس شریفش بر نوک نیزه عدوان
 قطع شد انکشتا و بمضربان
 رو حکم را بر بر چنان پنهان
 چو زند از حصاران لب دندان

دیدن خونبار پیر بیکر لیران
 حقیر

پایمال عالم از دستان از نیرنگ شد
 لاف یک رنگ زد اول خواند در جنگ شد
 در طریقه دست عاری ز ننگ نام شد
 کاروان سالار دیشم کشت پیش اهلک شد
 کشت با قوم خوف لعل بدخشان سنگ شد
 کحل نور انرا بر من هم سنگ دار و سنگ شد
 قزو و اندک مسافت بعد صد هم سنگ شد
 گاه جولان در تکاپو چو حمار لنگ شد
 ز آنسب بر سنگ تندر و غیر افول شد
 خضر و فرغانه و کاخ هفت و نیرنگ شد
 انتمی کاز بندگی با ذات خوینک شد
 معدن کان کان معنی معنی فر هنگ شد
 کودی چشم پلنگ تیر چنگ و ننگ شد
 عرصه افاق بهر سیر غمزه تنگ شد

این عجب بنود اگر در عهد عدو داد او
 انهم کز او حج رفعت کرد که عزم شکار
 اسماش زمین مگر یک که کشتار شد
 شاه ایمان و وزیرین و سرتیپ و کون
 نایب احمد سکه دار احد سلطان عصر
 در دیار خال کوشش هر چو یک خاکست
 حکم حکما و سبب هر خشک و تر در محرق
 کوز یک یک بنیم از لطف و بر شوینا
 در زمان عدالت پناه شد دنیا و دین
 خادم درگاه و دربان در و هم پاسبان
 برکتش نبود هر آنکه مهر مهر جیدی
 ای ولی قادر یکتا حفر بنیوا
 جز ثنایت شیخ دیگر نیت بر سر مرمر
 تا که شاه واسب قیل و بیدق و وزین
 جنم بدخواه تو چون منصوب در اربلا

باز ایشان گفیل سلسل و نازنک شد
 کیند کردون پای باز قدش نریک شد
 ماه نوا مذهب و چون حلقه ز بر تنک شد
 صد خیل بنیابرا و لیا و سر هیک شد
 یا ویر اسلامیان دارای خیل جنگ شد
 در کنار بحر خودش ما چون چو چنگ شد
 شاه در این غلظت رخ را در چنگ شد
 سینل خود رو دمید و لاله خود درنگ شد
 اندر در چشم ضیغم چون گنام رنگ شد
 صد هزاران کعبه اذ قصه هوشنگ شد
 روزگم وار چو مو بتان شیرنگ شد
 از جفای کردش کردون بیی رنگ شد
 نراد مادر با علی گفتا و در آهنگ شد
 با نزاع و کش مکش در عرصه شطرنک شد
 جان احبابه بین دولت فرهنگ شد

(الرابع فی المنقبات صد الله لغالب)

صدا بکشن اک جار صدم نیم هو انو
 دل بی صفا جزین من شده نورد ز صفا
 بکدام بجز کز کنیم که تو بدینا کسرمی
 ز ریاض و روح چرم زرم ثم من شیخ می
 بدو جگر که می همی و است مطالبه
 بدیم سان می التیز که تا کنی نوا سیم

همیند بندتم شد بزمانه بر صد تو
 سعیا و دین و دله شود بقدمه و فاقو
 چکنم بشک تر خطا بخدا که بشک من
 شد با ضیاء هر کلبم ز شعاع نور لقا تو
 که بجز از کف ماه رو نبود بدهر حجابم
 سکر از سر و ز نشاط و سرچو اکم بقدا تو

شد و نیز هفتاد و سه سال و سه روز و سه
 چهره صیحه کنی ایضاً بگذرد و کند یکدیگر
 چه می آید تو نیز قصد کن من می جت حضرت
 سرور عز و جمه لامکان شکر لایق
 باین چو نال سوگند از استبانه صلا
 بقیاس طینت خویش تن هر طبلکی به لایق
 ز تمام من ماسو بصفات آن مقدسی
 که سید پایش رفعتت بخدا خدای حق
 طبقاً سبعه رخ که تو بودی چون آنگاه از عد
 نیم از جماعت خالیان شو از بالینت من
 ز بیان مدح تو پس همین که وصیایک به پیش
 بنام خلقت ماخلق تو اما موسی دست و سر
 رخ قنبرت ز و قوی بر ضوئ صفا چو قنبر
 بهار زمین که قدم زدن کرد که عدل ز شد
 بر قتل خارجیان چو حیایا کینه علمی
 نه اشان بل نظر او نور و ان بسویدم
 ز برآمدح تو خاتم یکی از دو قصه بیان کنم
 بنصره آمده برید که کز ایضاً از و جان
 ز خطای کردش آسمان ز جفا انک بشک
 بشکاف جبهات اینچنان که شد بله خون
 جبرستان بفرای تو نیست خلدیم و هم
 بخوش و نال زد سو دل ملک از ملک و زمین

ز کلو نرفتن فر و مرا که بسو میکند رو کند
 که خورده ام ز از لب جالم و رنج و کدر بلا گو
 که سوخ کرده بجای جلاله مهره ناب مصطفی
 چه زید با طایر طبع من هو آمدح تنایق
 بجا اقول استحق هم تن بسو کربلا زده
 شده باز وزن کوثر جان پدرک شو صلا
 بجمع خنک تر جهان هر بنده ای میلی
 که صفات این مبین شده است رحمت ز خدا تو
 هر عشق و کرم و آسمان چو لوح هست
 که خدا نر تو و خدا شده است شاهد
 چه بر این دنیا چه بر اولیا هر بار دلی و هر
 بود این مفرس از خضر غبار صحن و سر
 ز نیم لطف تو بیکر شریکانه کان که شده
 که تمام حق و بشر شده هر غرق بحسب حق
 در دست پای مخالفان بیک اشاره فلم
 نظر قضا و قدر بود نکران با و ضایق
 شد منفعل ز خیال دل بقدر خامم از با
 خود اگر حقیر و بی نشان بودم نظر بعتا
 کنواخت بنیخود از زمان چه بفرقت اینچنان
 بناد غلغل در جهان ز فلان و شو نوا تو
 هم خاکیان ز شریر جان شد خوفشان
 که چو قدسیا هم دم بدم شده نوحه خواران

حکام (۱) **الخامس في المدح** **الذي غالب على الدنيا** **الحقير الذليل**

دگشت چرخ و شش ز خور این چتر زهر اندو
آمدیم آن ترک پر بجهنم خوامان
مستانه و آشفته خندان و غزنجوان
از دیدن نور رخ از رخشان ترک
بستم کمر خدایت بر خواستم از جگانه
با گوشه چشم سپهر کرد اشاق
در بسته و باز آمدن بر پای ستاده
پیر بخت لعل لبشکر شکن خویش
گفتا که دل از زده ام از دست تو ایستاد
عزبت که با گوشه حقیقت کشیدم
بر چشم و پس بر سر طبع نشستم
هر چند بگردان مدح شاه مردان
عین حق نیست حق و شه شیر حق الحق
ایها دگرین کای تو و حور قصور سب
مخلوق بمدحت چه سر ایند که خالق
کز قنبر از چرخ دژم خواست غلامی
گردیده مجد رخ شیر فلک آیشاه
هر دو بر در این زاویه خاک بگرد
مهر تو اگر بر دل خود راه ندادی
هر کان که در کون و مکان ظاهر منجی
از ارض و سموات ز عرش و قلم و لوح

که دید گریزان ز خلیل ایسپه نمرود
گفتی که ایاز آمدن اندر محمود
لعلک درج دهانش بود می لود
افتاد بیگانه دل اثر بی دود
چون عید که خیز ز لب خدای معبود
رو بر رکاشان رود رساز تو مسدود
در بیم امید اندک شود فرصت مقصود
بشکفت زهر عقد که هر قهار هم بکبود
آیم بدست لیک کفی بر کفی زود
نظر تو مدح و لوح حضرت معبود
چون عزم مراد دید از آن دغدغه
در تاخته رشتاندر بر عشق من افرو
ز اینینه دل زنگ کند و تر هر بزد
هر کس که ز جنان مرحله مدح تو بود
از بر و زازک مدح تو و وصف تو فرود
مه هجر سعید دارد و خورشید چرمسعود
بر پای ملک کوه تو بر ناصیه فرسود
کوی فلک از صد مأمور چو کان تو مفتوح
گشت کلستان بخلیل اش نمرود
در پیش بنحای تو بود زهر معبود
عالم هر از پر تو جودت شد موجد

مرغ آبی ز جوهر ریای حیات
 گردنم شکست بر نوای خیره خویان
 جز اینکه به بهنیت نور تو دیگر
 کمتر سگ کوه تو در دهر خیر است
منکلاف **القصيد لسائر ملجح املیون** **الحصیر الذریع**
 تا دماغم ز بوی باد کنا مرشد
 از سر نشاء آن باد به لب چار سید
 بر در پیرمغان چندان ستاد مکز برو
 پر بختی که ببرد فتم جانبان موی کسان
 از غضب و ترش کرد و چین بر این بر در
 این میستان می نمیدانم که از بکر عه
 این میستان می که از یک قطره و کشور ز
 این میستان می که از یک شمشیر این چون چند
 این میستان می که یک شاعر چه که ز یاد
 این میستان می که لب چون سلیمان کوه
 این میستان می که شد خضر بر خود لیل
 بر ملا گوید چه باشد نام این رتل کران
 آنکه دانش را بدات حق توان کردن قیاس
 آن که قصر و غنمش دارد مکان در لامکا
 آن که هر قدر را وجه بیل و هم
 آنکه صیقت قدش هر دو عالم محیط
 آنکه از فضل و شرف در عالم کوز و نشاء

در معرکه از هم بد در جوشن داود
 تا بو کند از سر خویشید کله خود
 بر هام که از اوج فلک زهره جبین موی
 بر ک نظری کن ز کرم ایشه ز بچو
منکلاف **القصيد لسائر ملجح املیون** **الحصیر الذریع**
 سطح دل شد گلستان هر بر که از گل ناز شد
 جان بگرشتم ز بویش لیک دل هتیار شد
 سر نهان درون ترا کاشف اسرار شد
 نقد جان در کف تو بگر عه اظهار شد
 کفای محل این شکل بی شوار شد
 کر شوی بن بسطوت شیر آدم خوا شد
 سر بر شک گلستان غیبت کلاز شد
 بو از سر ای بکده کلستان ان نار شد
 علیه مرید بخرچ چار مین از دار شد
 حکمران بر افش صبح و مرغ و موثر خار شد
 کاب جوان دید و ایسان زنده از دیدار شد
 باد گلزار منی حیدر کتر ار شد
 زانکه دست حق و عین حضرت دادار شد
 حضرت روح الامیتر خادم در بار شد
 از پریدن باز ماند وبال بزاز کار شد
 مرکز افرا چون نقطه بر کار شد
 ناصر صهر و وصی احمد مختار شد

ان شهنشاھی که اندر عرضها مجلا
 مجلس عقد بخایش منعقد چو نشد بد
 چون حد و ثنات پاکتر از قدم اقدم بود
 مطلع دیگر طلوع از شرق طبع کرد باز
 اینک خویشی که بدستم طالع انوا شد
 دراز چون نو پراکت قبله ذرات بود
 جان نثار احمد مرسل تو کردی با شغف
 کاش کوی حریمت چو صفا لبر با صفا از
 خضر ابر نعل شبید زیت که باشد چو نغلا
 بسکه شو خاک کویت را بیدار در حقیر
 مؤثر اسباب پیشکش آورد ام ران ملخ
 من کلام) (القصیدة السابعة من ملاح امیر المؤمنین)

با عشق آمدان بت عیار من ز در
 یا آنکه خور کشید سراز سمت خاوران
 یکبار ساخت محرق این جسم زامن
 کیو تا بدار چو ماری بسروفتد
 از غمزهای ترک نشان ان نکار
 ز ابرو کمان و از مشق تیرش بزه نهاد
 زان لعل نوشمند که بس بود بانگ
 پنهان نموده رشته لول که در دهان
 دست من است و حلقه میم و دهان و
 در چاه سیم سبب بخدان ان جنم

قبله خوکاه او نه کیند دو اسر شد
 قاضی چرخ فلک را طیلان ز کتار شد
 ماسویر الاجرم سر کرده و سردار شد
 کز شعاعش صفی جان رشک موسن زار شد
 و ملک زر که دستت ابر کوه بر بار شد
 ز انبیا کوی محرمیت کعبه اخیار شد
 در شبی کز امر حوائش به شو غار شد
 شامد جنات تجریم تحتها الانهار شد
 فاش کویم انجم ستیان اش صیما شد
 هجرت بلبل کز فراق کال اینم و زار شد
 ای سلیمان کن قبول اشعار این اشعار
 من کلام) (القصیدة السابعة من ملاح امیر المؤمنین)

رو به چو نبرد کامل و موج مشک تر
 کافرا گرفت همه تا به باختر
 زان عفری که بستند از نرلف بر قوس
 کز عشق مراست کشته و حفظ کنج زور
 کردید دل پراز بر شد سینه شعله و
 انداخت جانب من و بنشیند بر جگر
 بر عالم نمود لایمان مصر از شکر
 ظاهر نموده بر هر کس معذرت کس
 ز این هر سه نیت در نظر هیچ تنگ تر
 افتاد یوسف عالم از خوشبختی خبر

بهر نثار خاک رهش نقد جان بکف
 با صد کوشش که گفت و کرد ابر تر است
 گفتا خیال باطل و امری است بس محال
 گفتم و اناناز به اگر کام من نمهر
 شر خدا و صنی نبی باب هفت و چار
 مشکون نور ذات که از این شعاع و
 یغوی عالی اعلا که ذات او
 هم پیشکار خالق و هم پیشوای خلق
 شاهش که بیکه محکوم حکم او
 انخوری که مرثیه شبید بر دلش
 انشا خصم گاه که انصاف و نیک گاه
 آن صف شکن که بر کشد تیغ ابون
 تیغش چه ستد آهن یا جوج کفر را
 رخسند و مطلع چه خون از شر طبع
 ای آن که امری تو در خلق و بر
 ای آسمان فضل که ابر سخای تو
 اضداد چار گانه ز عدل تو متفق
 ارکان شش وجهه همز ام نو بر قرار
 کرمه غارض تو فرو ز در ط غیظ
 شیر فلک ز هیبت بر میخ تو در جهان
 دست دعا بر او شیرازی دعا
 وانکه بر آن نثار بگو این کرد کار

شاید قبول سازدم این مختصه مختصر
 سودا عشق تو است بکفتم مرا بر
 ز اندیشه چنین که ترا بود در گذر
 ایم بشکوه بر سر سلطان داد کفر
 روح بتول و ماه جهان شاه خیر که
 هر ضیح و شام کسب ضیاء کرده ما خون
 باعث بر خلقت اشیا از چشک تو
 بر هر چه جز خدا بخدا هست پیشتر
 و حشر و طوبی و جمله هم از حق و و از ترس
 از کیوان خود جهان بود جلوه کفر
 دفع ستم ز کاه بر نام سازد از اشک
 چون نوم کرد از تف تیغش دل سخن
 هم منع فتند نمازد و هم مانع ضرر
 سر در چنانکه جلوه کند نور از بصیر
 جانم بود سید و شقیق از خیر شیخ
 زین دهان دتر و کهر نقد سیم ز
 سزایه با یکی شده و از پانابکر
 اطباق سبغ خلدن حکم تو نیستقر
 ماه صیام درج شود در همه صف
 امید بر چه شیر علم بر و بجز گذر
 بر در که کرامت داد داد کفر
 دار ز حال تا بر جوانان خود خبر

ای مظهر جلال خداوند ذواجلال
 بنکر صفوف لشکر اعدا نچارسو
 عباس را دود دست جدا بین زینکوش
 بنکر ز داغ اکبر تا کام نوجوان
 بگوش افتاد با قاسم داماد نامراد
 بین سر برهنه زینت کلثوم خویش را
 گوش یکی در دیده شد از بهر گوشوار
 نادیده کن که تازم عروشی شب فاف
 بنکر بحال عابد بیمار گز ستم
 بر نوک نیزه شد سفره فرزند از جفا
 شد پایمال ستم ستوران تنی که داشت
 داری خیز خانه خولی و نران تنوا

فکلام

ساقی ز کرم زین بلغمی کلنار
 کارم بچنین یار که بر باشد در مهر
 پارا من میبکین دل و دین برد بخاز
 اقرار کند بر کن خویش و مرا بیان
 خاتم زین اندر دل مخرج نشاند آ
 عیار ندیدم که کند غارت شهر
 بازار من همچون بیخ و نقد ز مرز کم
 بپا دل را من از مرده نمودی
 از از من اینقدر مر و انیت خدا را

بنما لبوی معرکه کربلا کذر
 بر لبه هر قتل حاکمیت هر کسر
 چون ماهی بیخ خون کشته غوطه
 صد داغ غریبینا ایلا ای خونخو
 بر دست و پا خضاب و لیکن خون
 هر یک بد بگوشه شدن ناچار چاره گر
 هوش یکه بریده شد از ظلم گوش
 از جور کجوخ معجز نیل کند ببر
 بیلی شده است جسم و از دوش تا کر
 با اهل بیت گز خود گشته سفر
 زهر اسدام زیت اغوش و دوش و
 کفتاده است را بر حین تو چون قمر

القصید الثامنیه مدح امیر مین

کین فصل بهار است بیار استمرا
 به هر لیل امسال فزون تر بود از بار
 و امسال کند بر کن خویش اقرار
 بر بر کن کل دل زند هر لحظه دو صد
 کردید مشک دل مزان بت عیان
 طرار ندیدم که بر دشمن ز بازار
 بازار تو کرم است خنیدار تو بسیار
 دیگر نه جفا این دل زارم تو میاز
 ای بار خود آرا نه خود آرا نه من آزار

الحقیر الذی

و گزیده بخداوند بگرم از تو شکایت
 سزا لله اعظم علی عالی اعلا
 آن شیر شکاری که زانند بنزدک
 هر جا که ثبات قدمش پای پیشت
 گریه و گریه و زرد از شعله تیغش
 از پر نور مجیش در دانه صفا عده
 نیز از برتر کوشید در اراد به صفحت
 خبش بدل کافر اگر جای گزیند
 باحت می از هیچ خطا نبود نماند
 در کام نهنگ و بچکد باد ماهش
 چرخ فلکش مغز خور نمید و مهرش
 از سخن طعم کهر مطلع دیگر
 ای مظهر ذات احدای مطلع انوار
 این طاق زیر جگد که رفیع است سائش
 از لبت عدو تو یکی نامده بیرون
 در عهد تو کز آن بزه کشنده یافت
 شاهاسک کوی تو خضر آمد گزینش
 تا ماه و خوراند در ویرانندش روز
 هوای خلیفت جهان خرم و خند
 در کرب و بلا این دوران گذر کن
 بر کلبدن افکار در آید شلاخیز
 از جور سپاه پسر سگداز

بر پادشاه کون و مکان حیدر کردار
 وجه الله اکبر صنی احمد بخار
 هدست شود آهو با صیغر خو نخواست
 کوه همدان ساز چون کاه سبک
 چون باد حوران ریزد او براق در اشیا
 چون تابش مهتاب که پاستد ز کفان تا
 صف صف ز شیاطین عدو او افتد از کاه
 صیقل شود همچون دل آینه ز ننگ
 بازده از بغضش التار و لا العار
 مستانه زد که یاکند او سر و بگهار
 چون دیزه نان است در آن ثابت سبیا
 بیواسطه طالع شده چون نور ز ابصار
 ای بر همه مخلوق بگهار و سردار
 اندیش خیر داده که هستیش تو معمار
 جز نون سنان تو وان رفیع شرد یار
 در کاخ سبانش بر سر ساند بشبار
 بر حضرت تو خد مت خود را کند ظاهر
 تار و نر شبان روشن و تارند در ادوار
 پیوسته خصمت بجهان خوار بل افکار
 بنکرها و اولاد تو بیمنش و غم خوار
 صحرای شده از خون هم چون ساخت کلدان
 شد دست جدا از تن عمار علی کار

افتاده بیکجا تر صد هان اکبر
آخر بر حسین تو ترخم نه نمودند
خولی چه جفا کرد بران براس بنور
ای صاحب غیرت بنکر زینب کلتو
لیلای خربز فاطمه زار و سکینه
بنکر که ز بند چوب پلنگا حینت

بامال ز یکو بدن قاسم افکار
زید سرش را ز بدن شمر مکار
بنهاد بجا کترش آئینه رخسار
بے چادر و بے مقنعه در کوچ و بازار
چون ماده قاسم همزاد نیک خوینار
از راه عداوت بر هندی جگر خوار

فکلام

الفصل الثانی فی مدح امیر المؤمنین

الحقیر للذوال

گذشت از شام که پیچ که آن عیار بار آمد
پیر شب کو سزمه چشم غزالان خطام
سر برداشت از لبت گرفت انگاه بر دامن
که ای ستیزا جو تا چند در بند غم دار
بجز لایه کفر چیت جانا جرم تقصیر
بگفتا جرمت این باشد که بشکاک صاف
ز گفتارش بخیل کردید اندر عرض فکرتا
ز دم مهینر چند این کیت طبع سرکشرا
بگردا بیم غم مبتلا بودم بی ناکه
و که حضرت داوود امیر المؤمنین عجمدر
شهنشاهی که به مدح ذات ذات پاک
شهنشاهی که خوانا لار جودش در هر عالم
شهی کثر منهدم ارکان کفر از مرج دلزوا
شهی که ز مهر او کرد ذوق در جان اژدشد
چه در کلام نهنگ افتد نه از یاده جیش

ز مهر چهار کاشانه جان نور بار آمد
که شب کو و سزمه ابرو خوبان تشار آمد
پیر آن که در ترشان از ان لیا قویار آمد
ببی لدار در کیند من افزون از شمار آمد
که صبح روشنم زین غصه همچون شام تار آمد
سکوت در تناجوتی شیر کرد کار آمد
سمند طبع از بهر تنایش را هوایر آمد
سویک کام از کامی نکرد و بر سپار آمد
خلاصی ده مر ازین و بر طه شاه تاجدار آمد
که بر هر خشک و تر در در هر صاحب اختیار آمد
ز فرط مکرمت اندر از لمدحت گذار آمد
کفیل حق و از نور و حق و طیر و مؤثر مار آمد
بگرد قلعه اسلام تیغش چون حصار آمد
دو صد و نود و نود و نود و نود و نود
هم از دم کوه کوه کوه کوه کوه کوه کوه

هر انگر کوندارد مهر مهر جید کرد
 چه در روز نازک مشاطه تقدیر نیردانی
 حکامشرا نمود آید نذر و وظف در دم
 بیم بدد و سنجایش موج زن بیزن ز حلقه
 اگر بی یاد او سر راست کرد دسر و کجاست
 دریت با کمال ذات یکناز انسب بودش
 بر پیش کش هر شب ز چرخ از راه توفیرش
 کلا ای ه ظم قدق که قدر تر نند کس
 کزیران کشته اند در عهد عدت کز از تو
 تنها از اندیش عدل تو گوید که جنکل
 اگر چه بجز معصیت باشد خیرایشه
 نمیدانم چه حکمت بود یات دخترش زین
 چو خورشید فلک در شام شوم از کینه اند
 ز دیدار مه رخسار خونین علی اکبر
 سر از خاک نجف بردار ای سلطان
 بیاز و بند کین بستند بگردن خزان
 عیال ترا بدست کوفی و شامه تماشا کن
 شاید بربان او در بی حزن و ملال و غم
 چرا اهل تبریزی بین در خون و زاری
 تو هم ای ستم اتش بنار یک چرا اندم

چه در دنیا چه در عقبی بر فجار چار آمد
 بی از این بر وعرو مان کامکار آمد
 نیامش واسطه عقد بتاد بر کبر و دار آمد
 نه جود و عطایین بیگران و سیکنا آمد
 بر نش بدی از دل بود ناز همی نجان آمد
 که نورش بر نوافکن کشت و باب هفت و چاد
 نثار از گوهر انجم نرده نه صد هزار آمد
 قسز رفعت پخت بر حمت قطار آمد
 بر و ن صیغم ز غایب ز بحر قوتی کز بر و آمد
 که ششم بر و کج کور اندر هم دو چار آمد
 ولیکن ساحل لطف ترا امیدوار آمد
 سز چادر اندر شام برایشتر سوار آمد
 بنوک نیزه راس کبر نسوز عذار آمد
 بچشم اقمیلا رو زرویشتر شام تار آمد
 که اندر جمله غم نوع و سز خون نکار آمد
 بگردن قید آهن غایب زار نیزه زار آمد
 اسپر خوار چون اهل تبار ز نکباز آمد
 که از کین زینب ندر مجلس شری و تار آمد
 که شصت و چهار زن دیدک اسپر خوار آمد
 که از کین خیمه سبط پشیر شعله با بر آمد

من کلام (قصص کعبه کعبه) ای پیکار خالق پیشوای دین
 بعد از رسول گند حقا تو می کن

در درج ذات پاک تو تربیت بی بها
 در دستت مایه از نراق ما خلق
 جز بد طفل مکتب مژده را نت گشت
 حاکم مروان بد هر سلیمان نمیشد که
 بعبادت خانه علوی تو باب است
 ایجاد را که هفت پدر چار ما در است
 آید بجز قاضی و روح ما سوی
 ارواح کشتگان تو که قبض می کند
 تنه اندر آنکه بر همه سلام یا و مری
 در خاک پای بر سر نه کنند سپهر
 و بند تا غبار در استان است
 نزد شعله افتاب رخت چون بشام دهر
 خوش شید و وصف شاه جمال تو کرد از آن
 هر کس نکفت بعد نبی شاه لاف تو است
 کو تا به شد زبان من از مدح چون سید
 اه از به که خشک لب دیده تر فتاد
 بگو بخون طینه تی دید پایمال
 در بر گرفت بیکر صد پای لیسر
 کای نو جوان بخاک عجب فتنه بخوب
 با قامت خمیده و با چشم اشکبار
 در حیرتم که این بدن پاک پاک را
 تاب آورد سکن چنان که چشم خویش

نور و لایست که یعنی تو نه امین
 در شان تست ای رفو القوه المتین
 زان محرم هر چه خدا گشته این چنین
 از تو نداشت کر که در انکت خود نکین
 حصن رسالتت رسول و تو اثر حصن
 در جنبه هفت چار تو نه جان بقرین
 در روز عزم در زم تو یا انزع البطن
 در عرض نه در چانه بخته کین
 دین خدا و خلق خدا را تو نه معین
 چون شد مقام خلد کضا تو بر زمین
 حق کرد خلق بال ملک زلفی خو عین
 در آفرین نمود و چون گفت افرین
 بنمود جان بکن کوه چرخ چار زمین
 بر جان او کان قضا باد در کین
 در خاطر مصیبت سلطان به قرین
 چشمش بجهم تازی جوانان نازنین
 یکجا بنوک نیر و سر رفتم ما بجهین
 و از سوز دل کشید سپر آه آنتین
 بر خیز حالت پدر بر خو مر بین
 و از ارم چنان بر ای لای دل غم
 بید چر کونه عثر انکت این چنین
 فرق تو شکافته بید ز تیغ کین

حق کلام کن که خواهد شدن خضر
و کلام (المدح الحاد عشر من صفت اهل بیت)

این قصرات تمام مکر و نور و این
(الحقیر الذریر)

بنا جمال تو خورشید آسمان شکند
دیزیزه بر نقاب از روی کفی مه روی
بغزه اری اگر قوس بر و آن در کار
چهره بر زلف صفه مشکان بهم ز عشق ناز
بگردش اگر ترک چشم شهلا سرا
از آن دو عقرب زلف سینه بر کفر
چرمار کیو بر سر قد بیا و میری
زین کرشمه کلنار نار کوندر رخ
صفای لعاب و شجره اغ دندان
بیا کنی چه قیامت ز قیامت رعن
شکستن دل عاشق اگر بود لازم
رواست که شکند دل بعشق دلدار
شهی که بر فلک ز قهر که نظار کند
شهی که سر کشد از دین بان دهر زجر
شهی که خادم در گاه او بگاہ ستیز
شهی که شاطر جکش بر پهن دشت نبرد
شهی که قاصد امرش بوقت شد حیا
علی عالی اعلا که دست قدرت او
ایا امیر معظّم که نعل تو سین تو
نهیب جزم تو جیش تمام بر وجهک

شعاع حسن تو با زار مه رخمان شکند
تمام رونق و نریای بیان شکند
خدای داندیک چجاج از کمان شکند
بهم صومعه تنم ناولک سندان شکند
ز شرم دیند بر کس بکلستان شکند
هزار دل ز تقاضای تیران شکند
ز غم سینه ز سره روان مروان شکند
دو رخ گلبره یکبارغ او غوازش کند
بهای لؤلؤ و در جان بجز کاین شکند
ز رشک خورشید سر بوستان شکند
نداختن آنکه دشمن جمله استخرا از بند
ز عشق و وفا و سالک مرادش جان شکند
ز هول بیضه خود در چهره آکیان شکند
هزار میل بچشم آن دیده بان شکند
بدریک اشان دراز حلقه جواهر شکند
خوب دست و سرگرد سیستان شکند
بیا جهاد سر صرصر و زان شکند
طلسم کون و مکان را به لامکان شکند
ز پویداش کمر پیر که کس از شکند
ز باختر هر تا ملک خاور از شکند

ز تازیانه قدرت که نشیب فراز
 بکیز نیاول غمت اگر کند جولان
 نماه ارید و بیضای دست تیغ بجهت
 نخته مطلع از شرقی طبع کرده طلوع
 بوصف مدحت تو کلامه از زبان شکند
 نه مدح تست که تیغ چه فاضل روی
 نه وصف است که بر محبت کند مرا بیضا
 بیباغ کثورت جاهد رود چه درد خیا
 ز مرزعت شکند شاخ سینه لاری
 قیام جنت و نار و شهاب و ز شمار
 امیدوارم از این طرقتار مغاز حقیر
 مرا چه حد که کشایم زبان بمدحت تو
 کجا روا بود ایشه که سر و قد حسین
 ز داغ اکبر ناشاد و تا هم داماد
 بسو کرب و بلا یا علی ترا میساکن
 برین بخولی بیدین که هر دم از ترا کین
 پیایه کوفه نظر کن بند خیرت زینب
 براه شام گذر کن بشین که خار جفا
 برای بند ازاری بر تیغ جوهر عشا
 سهامرا کشد این نعم که پور هند عین

سیر سیران هر چون نون کاروان
 ز خصم کوه فلک را بصورت جانش کند
 صفوف معرکه ز افغان الامان شکند
 چنانکه در روشنیش نور اختر ز شکند
 ز فکره دیر کجینه دهان شکند
 همان شیشه عمر مخالفان شکند
 جماد تر شکن تخته پاره سان شکند
 هزار جانتش از چوب باغبان شکند
 بسنگ پای خود از بیم جازم شکند
 مخالفان همه را دل از این بیان شکند
 بدین امان خالک آستان شکند
 که قفل ناطق جوهر زبان شکند
 زیار و اتم عباس نوجوان شکند
 هزار داغ غمخیز بر دل از خزان شکند
 که قهر از و در پهلوی گودکان شکند
 بجور خوب جفا بر سر زبان شکند
 که سر چوبه محمل تر سونر جان شکند
 بیای عابد بیار تا توان شکند
 ز بند دست حسین تو ساریان شکند
 چون کوه در دندانش از دهان شکند

مکالم (القصیدة فی مدح فاطمة الزهراء علیها السلام) (الخیر للذکر)

بکجهان از هجرتان غصه و بیمار دار
 مرغ دل بر کمر محبتن ناله های زار دار

شاهد روح انر چند بانک و خیل
 اب حیوان آورد که خضر از بهر حیفا
 بند بند استخوانم بکده پنهانند و در دست
 لکه که اسایش کنم بیکدم بشرتگاه دور
 گو که از بهر تفریح پانهم در معنی کلین
 انزهان وارسته کرد جان ز قید محنت
 تا که نیکشایم زبان در مدحت هر ای اظفر
 آنکه میهنما است اندر کشور کیتی بعالتم
 لعه قندیل در تین منبر از چیت بشنو
 نور مهر جرج بایستد بر تو از مهر چهرش
 حرف تا نیتش نبود آینه اگر داشت تقد
 علت ایجاد موجودات خوب باشد از انو
 کن فکون در تحت فرمانت دای قدس کشا
 ز آنب جزیل بر خیل ملک دارد شرافت
 مهر از خود مهرش یک نفیم از لاله بخشد
 چشم غلمان گرفتد بر سایه عکس کینرش
 خطک رفته سکنش باد آورد در باغ رضوی
 قطره زاب و ضویش کرچیک در بای خار
 یک کینز از مطبیس مهر است و خورشید است
 سایه را اگر از حرم خواهد که اخراجش نماید
 مهر کز ملک اناث است از شعف هر دو
 ماه کر خیل ز کور است از غمش کاشیده بیکر

بکه غمهای بیایه حاصل از اغیار در
 جان تنفر جوید از نوشیدن استخوان
 هر یک اندر ناله خون نه سخن موسیقار دارد
 محاسن و مران سبویم را نرغم سرشار دارد
 بخرچ کج رفتار کلهار ایچتم خار دارد
 کایزدم نطق به انرا مخزن اسرار دارد
 آنکه جنم از جان پاک احمد مختار دارد
 و از شرافت هیسر چون چندر گرا دارد
 کز شعاع نور در هر عشره از اعشار دارد
 ز آنبیک کیهان منور خجله از انوار دارد
 تا که اندر خویش ظاهر عکس انرخشا دارد
 کین بیتر این سخن را در حدیث اظهار دارد
 زستانان هر که ز اینان رفعتش انکار دارد
 که اعتراف دمی بر خاک ان در بار دارد
 اخگر از دور در قهرش یک جیم از بار دارد
 خازن جنت چه منصورش نکون از بار دارد
 تا که خور انرا مکتل یک به یک انصار دارد
 شیوه جقات محرمه عنقها الانهار دارد
 عفتش بین کز مه چاد مرده استار دارد
 منع نتوان بر تو خورشید مراد یوار دارد
 کرد بام در کوش چون کردش بر کار دارد
 زانکه هم نامحرم وهمه بدان در بار دارد

کریشب مهتاب در بام سرائیش با گذارد
 ای مهین بانو من جنت داد از بیداد آ
 بنکر اندر زینوایش بنوا از جور اعداء
 شعله سوزن زین اش بر جان زد در هر کج
 بنکر ای خاتون محشر دست بیداد محشر
 اهل بیت را نظر کن چون امیران تناری
 بنکر از داغ علی اگر چپان لیلای مضطر
 بنکر اندر مطبخ خوله حین ناز نیت
 از ستم در مجلس شرب و قمار ای سخت احمد
 در دندانش ز چوب خیزران از دره بنکر
 کرد خواهش ملحد بجز کینه و دغزش سرا
 تنک شکر ریزد از کلاک حقیر اندر تپانش

منکلاف

القصيد مدح امام محمد عظیم

الحقیر الذنون

دارد

بهار آمد که بلبل جا بصرن همچو دارد
 بهار آمد که مرغان خوش الحان در نوامرد
 بهار آمد که سر جو بیار از شوق در دست
 زهر شو جو بیار از سنبلستان کشته چو رضوا
 به سخت ز مردین سخن کلش شاه کل بنکر
 خروش از سار افغان از سر کرد و ناله از قمر
 شقایق غان بر رخسار نیلوفر بیالاید
 کند سوگر صبور تا بو که هر شود خیری
 پیاله بر کف زگر شدن با افغان مولس

چرخ نابینایش از از امر میل انظار دارد
 ظلم به حد بر حکمت چرخ کج رفتار دارد
 پشت خم از داغ عباس وفا کرد ار دارد
 خار غم بر دل زمرک قاسم افکار دارد
 زینت کلثوم را از کین ذلیل و خوار دارد
 دشمن بد خو عیان در کویچه و بازار دارد
 دامن خود لاله زند از دیدن خونبار دارد
 رو خاکستر چکان انبیه ز رخسار دارد
 دست بسته غل به کردن عابد بیمار دارد
 صوة قرآن خود عیان زان لعل کوه بار دارد
 تاقیامت عرش اعظم لزه از این کار دارد
 شهد در کام دل از شیرینی کفتار دارد

ز عشق سنبل و گل شورش افغان چنین
 یکی ما و بسوس دیگر جابر سمن دارد
 بر قصه افغان و خیزان چون و نشان سخن
 ز با حین ملون لب که در طرف دمن دارد
 که غلمان چمن را رام ز اشوب و فتن دارد
 فراز غل و یرک کالج و شاخ نسرین دارد
 برون خار غم از پای صنوبر نار و دارد
 که تا از بجد چون بیت الشرف بیت العزین دارد
 بنفشه فارغ از غم جابه نرم یا سمن دارد

بوسن جفری هم از ولسرین در عشرت هم
 در این فصل هابون عند لب شوق وصل
 هم از صوت حزن باشد که اندر عرصه کهن
 هم از صوة حسن باشد که خورشید جهان
 هم از صوة حسن باشد که کرد ابرو بالا
 هم از صوة حین باشد که جویند چشم از خاک
 هم از صوة حزن باشد ظهور از حین اشیا
 مهین فرزند به غیر خمال کلین چیدر
 نه ممکن واجتس خوانم نه واجب ممکن نام
 ز امر و است کین سان کند کرد و بود کردان
 نباشد قافض از و اسرار هم بدر کاه
 بشیرینی دهانش نقطه موهوم را مانند
 قران هم دو قرص ماه از خدین او پیدا
 دو ترکش نیز پیش کانش بدو سرگر شمشلا
 مگو از چاه کفان و میرین از طلعت یوسف
 طبقهای لالی زانجم از بهر نثار او
 نماید کعبه بر از ماه چهرش مهر نور افشان
 کند که منعکس از صومنا و بر و زو شبانه
 شمن در خواب اگر عکس جمال نورش بیدند
 شهنشاهی بدین شوکت مهین با هم بدین نصرت
 خلبدش بیک بر یک کل دل خار غم مردم
 برین کر زهر الماس جفا صد پان احشا

عجب زین که الفت ضیمران بایر پهن دارد
 چنان نالد که جان را شاد از آن موحس دارد
 نصرت طایر روح اشیا در جوفش دارد
 ز نور خود منور کیت از ستر و علن دارد
 چه کلد از ارم سطح زمین را در زمین دارد
 و زبان در جوف خارا چشمه شیرین و طن دارد
 از آن قرب جوار کوی کوی ذوالمن دارد
 که عالم مرتین جمله بر وجه حسن دارد
 حدوث او با قدم در کاخ هستی مقترن دارد
 ز حکم او است کین از صوم طبق زبیر دارد
 نه کفر هانش بهر نفس روحی ز بدن دارد
 بخوبی از عقوبت تو کوئی یک نیز دارد
 قرین هم دو چای از ابرو این خولیتن دارد
 کز آن در یک اشان محرق صد اهرمن دارد
 که صد یوسف گرفتار اندران چاه ذوق دارد
 هم شب سحر از شوق این چرخ کهن دارد
 از آن و جرم خورشید نور مبین دارم فن دارد
 که چون او حضرت یزدان امین مومن دارد
 ز کردن بکسلد ز نار و خود ترک و شن دارد
 که چون جدش بپیشش این و سن دارد
 زبید او دستم جانی بر از مرغ و سخن دارد
 هم از خون جگر طشتی چه همچون موج ز دارد